
RAPPORT

SYDVATTEN, AB

BESLUTSUNDERLAG G

KONSEKVENSBEDÖMNING AV FÖRSLAG TILL VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR BOLMENS VATTENSKYDDSSOMRÅDE

UPPDRAGSNUMMER 1240621

BESLUTSUNDERLAG

2019-09-09

Sweco Environment AB

FÖRORD

Föreliggande dokument innehåller en konsekvensbedömning av förslag till vattenskyddsföreskrifter för Bolmen vattenskyddsområde. Målgrupp för dokumentet är i första hand de markägare, verksamhetsutövare och boende som berörs av Bolmens vattenskyddsområde och de vattenskyddsföreskrifter som föreslås. Inledningsvis beskrivs vad det formellt innebär att en verksamhet blir förbjuden, tillståndspliktig eller anmälningspliktig enligt vattenskyddsföreskrifterna. Därefter finns en sammanställning av vilka av de föreslagna vattenskyddsföreskrifterna som kan komma att beröra olika grupper av verksamhetsutövare och exempel på vad det kan komma att innebära för dem. I sammanställningen i redovisas även de konsekvenser som uppkommer för olika typer av verksamhetsutövare till följd av den generella lagstiftning som idag träder ikraft då ett område fastställs som vattenskyddsområde.

Bedömningen anger övergripande konsekvenser och kan inte direkt tillämpas på enskilda fastigheter eller verksamheter. Exakt vilka konsekvenser som uppkommer för den enskilde beror på en mängd faktorer, bland annat dennes verksamhet och hur den avses anpassas till skyddsföreskrifternas innehåll.

Dokumentet har tagits fram av Emelie Persson och Tove Karnstedt på Sweco Environment i Göteborg och utgör en del i det beslutsunderlag som arbetats fram inför ansökan om fastställande av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkten Bolmen.

Tove Karnstedt

Uppdragsledare

Innehållsförteckning

BESLUTSUNDERLAG G	1
KONSEKVENSBEDÖMNING AV FÖRSLAG TILL VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR BOLMENS VATTENSKYDDSSOMRÅDE	1
1 Inledning	2
1.1 Bakgrund	2
1.2 Uppgift och syfte	2
1.3 Begränsningar	2
2 Nyttan av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter	3
2.1 Skyddsföreskrifternas utformning	3
2.1.1 Indirekt lagstiftning inom vattenskyddsområde	4
3 Vad innebär vattenskyddsföreskrifterna för de som berörs?	4
3.1 Information	5
3.2 Efterlevnad av skyddsföreskrifterna	5
3.2.1 Anmälan och ansökan om tillstånd	5
3.2.2 Dispensansökan	6
3.3 Ersättning	6
4 Konsekvenser för olika typer av verksamheter	7
4.1 Olika sorters försiktighetsmått	8
4.2 Exploatörer	9
4.3 Väghållare och transportörer	10
4.4 Skogsbrukare	11
4.5 Jordbrukare	12
4.6 Yrkesfiskare och andra yrkestrafikanter på vatten	13
4.7 Friluftsliv/båtliv	14
4.8 Boende	14
4.9 Generella föreskrifter för hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor inom vattenskyddsområde	15

Bilaga

Bilaga G1 Sammanställning av hur föreslagna vattenskyddsföreskrifter för Bolmen berör de vanligaste verksamheterna inom vattenskyddsområdet

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Arbetet med att ta fram förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för sjön Bolmen har pågått sedan våren 2013. Projektets arbetsgrupp har under det senaste halvåret arbetat för att ta fram ett förslag till vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter vilka ska vara miljömässigt motiverade och samtidigt ge vattentäkten Bolmen ett tillräckligt gott skydd i ett flergenerationsperspektiv.

Under den process som föregår ansökan till berörda länsstyrelser om att fastställa vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter uppkommer ofta frågor både från kommunens beslutsfattare och från allmänheten. En grundläggande fråga är ofta vilken påverkan det kommande vattenskyddsområdet och skyddsföreskrifterna kommer att ha för de som berörs.

1.2 Uppgift och syfte

Sweco har gjort en bedömning som ska belysa de huvudsakliga konsekvenser som kan uppstå för den som berörs av de skyddsföreskrifter som i dagsläget föreslås för ett framtida vattenskyddsområde för sjön Bolmen.

Målgruppen för detta dokument är främst boende och verksamhetsutövare inom det föreslagna vattenskyddsområdet och som kan komma att beröras av de föreslagna vattenskyddsföreskrifterna. Syftet är att dokumentet ska kunna användas som grund för information och kunskapskälla när frågor uppkommer, både inför och efter fastställande av vattenskyddsområdet och dess skyddsföreskrifter.

1.3 Begränsningar

Bedömningen anger övergripande konsekvenser och kan inte direkt tillämpas på enskilda fastigheter eller verksamheter. Exakt vilka konsekvenser som uppkommer för den enskilde beror på en mängd faktorer, bland annat dennes verksamhet och hur den avses att anpassas till skyddsföreskrifternas innehåll.

I den här bedömningen ligger fokus på en generell nivå och förändringar över tid beaktas inte. För att veta hur en enskild verksamhet berörs behöver man ha svar kring en mängd faktorer såsom hur verksamheten är tänkt att bedrivs, vilka förhållanden som gäller på platsen, hur myndigheten kommer att bedöma verksamheten och vilka omvärldsfaktorer som påverkar attityden till både verksamheten och vattenskydd. Detta är på förhand en omöjlig uppgift, särskilt som många av de faktorer som ingår som byggstenar i "konsekvensen" varierar över tid eller inte är kända idag. Vissa av faktorerna påverkas av framtida beslut, naturfenomen och människors attityder.

2 Nyttan av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter

Ett vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för med sig en rad konsekvenser som var för sig och tillsammans medverkar till ett ökat vattenskydd och en bättre råvattenkvalitet. Några av dessa anges kort nedan i syfte att uppmärksamma dessa i samband med konsekvensanalysen.

Människor som bor och vistas inom vattenskyddsområdet blir uppmärksammade om att Bolmen är vattentäkt och kan då visa större aktsamhet.

Betydelsen av vattenskydd tydliggörs och vattentäktens ställning stärks i förhållande till andra intressen.

Sydvattens kommuner visar sina invånare att man värdesätter arbetet med god säkerhet i dricksvattenförsörjningen.

Vid fysisk planering tas större hänsyn till vattentäkt om marken ligger inom ett vattenskyddsområde.

Ett renare råvatten ger bättre förutsättningar för att producera ett hälsosamt dricksvatten.

Den som dricker eller använder vattnet löper mindre risk att bli sjuk. För känsliga brukare kan även små kvalitetsförsämringar orsaka stora problem.

Även andra samhällsintressen som vill ha ett rent vatten i Bolmen har glädje av det skydd ett vattenskyddsområde ger sjön.

2.1 Skyddsföreskrifternas utformning

Att inrätta bestämmelser, skyddsföreskrifter, inom ett vattenskyddsområde är en administrativ åtgärd för att skapa ett skydd för en vattentäkt. Skyddsföreskrifterna anger vad man inte får lov att göra inom området utan tillstånd eller anmälan. Även förbud kan förekomma.

Föreskrifternas innehåll utformas med *Naturvårdsverkets allmänna råd om vattenskyddsområde (NVFS 2003:16)* som referensram och norm. De allmänna råden är anpassade utifrån generella förhållanden. En anpassning av föreskrifterna måste alltid göras, givet förutsättningarna i det vattenskyddsområde där de ska gälla. De vattenskyddsföreskrifter som föreslås för Bolmen har utformats med vattentäktens nutida och framtida skyddsbehov i fokus och representerar i många avseenden en tillämpning och uttolkning av miljöbalkens intentioner som uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (MB 2 kap).

Vattenskyddsföreskrifterna ska vara tydliga och juridiskt hållbara. De anger vad man *inte* får lov att göra inom vattenskyddsområdet, inte vad man *får* göra eller *hur* man ska göra. Vattenskyddsföreskrifter är ett komplement till annan lagstiftning och dubbelregleringar ska så långt det som möjligt undvikas.

Skyddsföreskrifterna formuleras med någon av följande restriktionsnivåer:

	Anmälningsskydd används då huvudmännen, genom tillsynsmyndigheten, vill ha kännedom om en verksamhet eller en åtgärd inom vattenskyddsområde.
	Tillståndsskydd används då huvudmännen, genom tillsynsmyndigheten, vill kontrollera förutsättningarna för hur en verksamhet eller åtgärd bedrivs inom ett vattenskyddsområde.
	Förbud är en strängare reglering än ett tillståndskrav och bör användas om huvudregeln är att verksamheten eller åtgärden inte skall bedrivas.

2.1.1 Indirekt lagstiftning inom vattenskyddsområde

Det finns restriktioner och anvisningar som gäller generellt inom vattenskyddsområden, så även inom det föreslagna vattenskyddsområdet för Bolmen. De är meddelade med stöd av annan lag än miljöbalkens 7 kap. 22 § MB. Vilka de är och vilken omfattning de har kan ändras över tid. Den som berörs av vattenskyddsområdet är skyldig att känna till vilka restriktioner och anvisningar som är aktuella, precis som man oavsett vad man ämnar göra är skyldig att känna till den lagstiftning som reglerar den tilltänkta verksamheten. I sammanställningen i redovisas även de konsekvenser som uppkommer för olika typer av verksamhetsutövare till följd av den generella lagstiftning som idag träder ikraft då ett område fastställs som vattenskyddsområde.

- **Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2017:5).**
Föreskrifterna beskrivs i kapitel 4.9 nedan och i bilaga F2.

Naturvårdsverket ar också meddelat föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2). Dessa berör dock endast vattenskyddsområden som fastställts innan 1 januari 2018.

3 Vad innebär vattenskyddsföreskrifterna för de som berörs?

Vattenskyddsföreskrifter ska minska risken för att vattentäkten Bolmen förorenas. När beslut fattas om att fastställa skyddsföreskrifter inom ett vattenskyddsområde innebär det att både verksamhetsutövare, allmänhet och myndigheter upplever konsekvenser av beslutet. Skulle beslutet inte medföra några konsekvenser kan föreskrifterna betraktas som verkningslösa och bidrar därmed inte till ett ökat vattenskydd jämfört med dagens situation.

I huvudsak kan konsekvenserna av skyddsföreskrifter delas in i tre delar som i olika utsträckning berör verksamhetsutövare, allmänhet och myndigheter.

- *God information* om vattenskyddsområdet är en grundförutsättning för att kunna känna till vad som gäller.
- *Efterlevnad av de skyddsföreskrifter* som blir gällande är lika viktigt som att följa övrig lagstiftning.
- *Möjligheten att pröva sin rätt till ersättning* om man som boende eller verksamhetsutövare i området påverkas i avsevärd omfattning är en grundprincip i svensk rättssäkerhet och gäller även för fastställda vattenskyddsföreskrifter.

I följande avsnitt utvecklas resonemanget kring dessa bitar.

3.1 Information

Information och samarbete med de som berörs är av yttersta vikt för att ett vattenskyddsområde ska fungera på ett bra och tillräckligt sätt så vattentäkten skyddas. För att uppnå detta måste allmänheten vara medveten om vattenskyddet och förstå betydelsen av det. Till detta behövs en allmän respekt och förståelse för det allmänna dricksvattenbehovet och vattentäkten, vilket det idag inte alltid finns trots att vatten är vårt viktigaste livsmedel. Huvudmannen har ett stort ansvar i att förmedla god information både under arbetet med att ta fram förslag till vattenskyddsområde och då det har blivit fastställt.

3.2 Efterlevnad av skyddsföreskrifterna

Skyddsföreskrifterna berör verksamhetsutövare genom att de behöver anmäla sin verksamhet, erhålla tillstånd eller dispens från förbud för att i fortsättningen få fortsätta att bedriva sin verksamhet. Om verksamheten ändras och inte längre berörs av skyddsföreskrifterna behöver den inte följa föreskrifternas krav.

Var och en som är verksam eller vistas inom vattenskyddsområdet har ett ansvar¹ att se till att de föreskrifter som gäller inom vattenskyddsområdet följs.

3.2.1 Anmälan och ansökan om tillstånd

Anmälningar och tillståndsansökningar skickas in till den kommunala miljönämnden. Den som ansöker om tillstånd eller anmäler en verksamhet behöver lägga ned en viss egen tid för att ta fram ansökan och hantera ärendet. Ett tillstånd kan bli förknippat med särskilda villkor som verksamhetsutövaren måste följa för att tillståndet ska gälla. Villkoren ska grundas på förutsättningar för den enskilda verksamheten och måste följas för att tillståndet ska vara giltigt. Vid anmälan kan verksamhetsutövaren bli förelagd att följa vissa försiktighetsmått. Ett tillstånd gäller under en begränsad tidsperiod. Det är vanligt i vattenskyddssammanhang att ett tillstånd ges över flera år, förutsatt att inget i verksamheten ändras utanför ramarna för tillståndet. En anmälan kan resultera i att

¹ Enligt 29 kap 2 och 2a §§ miljöbalken.

tillsynsmyndigheten när som helst efter det att anmälan gjorts ställer krav på försiktighetsmått i det fall det finns grund för det.

För att underlätta för den sökanden att lämna in rätt uppgifter i samband med anmälan eller tillståndsansökan är det vanligt att det finns en förtryckt ansökningsblankett där det framgår vilka uppgifter som ska lämnas in samband med ansökan. Värt att nämna är att en tillståndsansökan enligt vattenskyddsföreskrifterna inte alls har samma omfattning som en tillståndsansökan enligt miljöbalken. Bland annat finns inte krav på miljökonsekvensbeskrivning eller samråd med berörda.

Kommunen har rätt att ta ut en avgift för att pröva ärendet om anmälan eller ansökan om tillstånd och det är den sökande som betalar. Kommunen kan bestämma att inte ta ut någon avgift.

Dialogen som sker mellan sökanden och kommunen i samband med hantering av anmälan eller ansökan om tillstånd kan skapa ett underlag för verksamhetsutövaren att utföra bättre egenkontroll.

3.2.2 **Dispensansökan**

Ansökan om dispens från de förbud som anges i skyddsföreskrifterna prövas av Länsstyrelsen i Kronoberg. Länsstyrelsen har rätt att ut en avgift för att pröva ärendet och det är den sökande som betalar. En dispens kan bli förknippad med villkor. Villkoren ska grundas på förutsättningar för den enskilda verksamheten och måste följas för att dispensen ska vara giltig.

3.3 **Ersättning**

En verksamhetsutövare som berörs av skyddsföreskrifterna på ett sätt som gör att pågående markanvändning avsevärt försvåras kan ha rätt till ersättning från vattentäktens huvudman. Eventuella ersättningsfrågor prövas av mark- och miljödomstolen. Ärenden om ersättningsanspråk kan prövas först då skyddsföreskrifterna är fastställda.

Den som prövar sin rätt till ersättning måste ha fått ett slutgiltigt beslut som grund för prövningen. Ett sådant beslut kan till exempel vara att man inte fått tillstånd för det man önskar utföra eller att villkoren som ges upplevs så långtgående att de omöjliggör verksamhet. Det kan också vara att man nekats dispens från ett förbud i skyddsföreskrifterna.

4 Konsekvenser för olika typer av verksamheter

I det här kapitlet finns en redovisning av de förutsättningar och konsekvenser som identifierats för de vanligast förekommande typerna av verksamhet inom vattenskyddsområdet. En samlad bild av föreskrifternas beröring med olika typer av verksamheter finns i *bilaga G1 Sammanställning av hur föreslagna vattenskyddsföreskrifter för Bolmen berör de vanligaste verksamheterna inom vattenskyddsområdet*.

Utifrån uppgifter från Lantmäteriets klassning av taxeringskod har en sammanställning gjorts av antal berörda fastigheter inom respektive zon i vattenskyddsområdet samt hur många fastigheter det finns inom olika kategorier. Vid bedömningen av markytor har Lantmäteriets fastighetskarta använts. Här bör noteras att;

- En fastighet som till del består av odlings- och eller skogsmark inte nödvändigtvis betyder att lant- eller skogsbruksverksamhet förekommer.
- Det är ovanligt att en fastighet endast berörs av en av skyddszonerna. Det antal som anges för respektive skyddszon är därför de fastigheter som till *någon del* berörs av skyddszonen.
- I det fall en fastighet ligger inom två eller flera skyddszoner räknas fastigheten in i summan i respektive berörd skyddszon.

För fastigheter inom föreslaget vattenskyddsområde kan följande presenteras:

- Inom primär skyddszon A finns totalt 9 fastigheter som till någon del berörs. Dessa fördelas på 2 industrienheter, 1 elproduktionsenhet, 2 fritidsbostäder, 1 helårsbostad, samt 3 lantbruksenheter. Av dessa fastigheter har 1 fastighet odlingsmark och 7 stycken skogsmark (barrskog) som till någon del ligger inom primär skyddszon A.
- Inom primär skyddszon A berörs 1 fastighet med odlingsmark, klassad som lantbruksenhet samt 3 industrifastigheter.
- Inom primär skyddszon B finns totalt 158 fastigheter som till någon del berörs. Dessa fördelas på 8 industrienheter, 80 lantbruksenheter, 42 fritidsbostäder, 19 helårsbostäder, samt 4 övrig verksamhet. Av dessa fastigheter har 21 stycken odlingsmark och 95 stycken skogsmark (barrskog) som till någon del ligger inom primär skyddszon B.
- Inom sekundär skyddszon finns totalt 387 fastigheter som till någon del berörs. Dessa fördelas på 13 industrienheter, 217 lantbruksenheter, 93 fritidsbostäder, 59 helårsbostäder, samt 6 övrig verksamhet. Av dessa fastigheter har 95 stycken odlingsmark och 277 stycken skogsmark (barrskog) som till någon del ligger inom primär skyddszon.
- Inom hela vattenskyddsområdet (primär skyddszon A & B, sekundär skyddszon och tertiär skyddszon) finns total ca 900 fastigheter som till någon del ligger inom

7 (15)

föreslaget vattenskyddsområde. Av dessa fastigheter har ca 700 stycken skogsmark (barrskog) som till någon del ligger inom vattenskyddsområdet.²

4.1 Olika sorters försiktighetsmått

Som grund för denna sammanställning ligger information som redovisats i föregående kapitel. För verksamheter som föreslås vara förbjudna krävs en utredning av risker och alternativ hantering som en viktig del i en dispensansökan. Bland de exempel på villkor, kopplade till en dispens, ett tillstånd eller som förelägganden i samband med en anmälan som anges nedan finns beredskap, riskanalys, egenkontroll och "lås och bom". Vad som avses med dessa förklaras kort här:

Beredskap: Att vara förberedd för att kunna hantera sådana situationer där en förorening kan nå omgivningen eller vattentäkten. Ofta är en sådan situation av akut karaktär, t.ex. om en ventil stått öppen och olja har läckt ut. Genom att ha beredskap kan den fara som uppstår vid akuta situationer minska. Vad beredskap innebär kan se olika ut för olika verksamheter. Det kan till exempel handla om att ha däcklar tillgängliga för att kunna täcka över dagvattenbrunnar så att föroreningar inte kan rinna av från en hårdgjord yta. En annan typ av beredskap kan vara att ha material tillgängligt som kan suga upp olja som spillts ut på marken.

Riskanalys: En riskanalys ger svar på frågorna om var och när verksamheten utgör en risk för vattentäkten. Denna kunskap är en förutsättning för att kunna jobba med att minska både sannolikheten för att något ska hända och konsekvensen om det oönskade ändå sker. Riskanalyser kan vara olika omfattande beroende på vilken typ av verksamhet man bedriver. Närheten till vattentäkten påverkar också hur omfattande en riskanalys kan behöva vara.

Egenkontroll: Egenkontroll innebär att en verksamhetsutövare själv ska kontrollera så att de regler eller villkor som gäller för verksamheten efterlevs. Hur omfattande egenkontroll som krävs beror på vilken typ av verksamhet som bedrivs. Det handlar ofta om att ha en bra rutin för att kunna dokumentera hur man säkerställer efterlevnaden. Det kan till exempel handla om att göra en årlig sammanfattning av hur verksamheten hanterat ställda krav och skicka den till tillsynsmyndigheten.

"Lås och bom": Lås och bom är ett samlingsnamn för olika typer av åtgärder som syftar till att minska tillgängligheten till en verksamhet eller till de delar av verksamheten som kan utgöra en risk för vattentäkten. Hur omfattande denna åtgärd behöver vara beror på vilken verksamhet som bedrivs och hur "farlig" den är. Exempel på "lås och bom" är inhägnad, låsta utrymmen eller utrymmen och ytor som saknar naturliga avrinningsvägar.

² Endast avverkning av skog samt deponering av avfall regleras i tertiär skyddszon.

4.2 Exploatörer

Exploatörer som till exempel anlägger och förbättrar vägar eller bygger bostäder, hamnar och industrier inom vattenskyddsområdet kommer att behöva ta hänsyn till flera av de föreslagna vattenskyddsföreskrifterna. Nedan visas de föreskrifter som är relevanta för exploatörens "kärnverksamhet" och exempel på vad de kan komma att medföra i form av villkor eller försiktighetsmått.

Tabell 1:1 – Exploatörer, Vattenskyddsföreskrifter					
Föreskrift	Förbud	Tillstånd	Anmälan	Exempel på villkor etc.	
4a Kemikalier: Uppställning	PZ A&B	SZ		<ul style="list-style-type: none"> - Beredskap i händelse av spill eller läckage - Däcklar för att täppa till brunnar - Mängder/ämnen som hanteras - Utbildning/ god kunskap - Riskanalys för verksamheten - "Lås och bom" - Släckvattenplan - Egenkontroll - Placering på så lämplig plats som möjligt 	
4b Kemikalier: Lagring utan sekundärt skydd		PZ A&B	SZ		
4c Kemikalier: Lagring med sekundärt skydd			PZ A&B		
4d Kemikalier: Annan hantering			PZ A&B		
5a Petroleumprodukter: Hantering utan sekundärt skydd	PZ A&B, SZ			<i>Hantering med sekundärt skydd är tillåtet.</i>	
5b Petroleumprodukter: lagring av asfalt och oljegrus		PZ A&B, SZ		<ul style="list-style-type: none"> - Lämplig avrinning från aktuella ytor - Oljeavskiljare - Tak/övertäckning - Egenkontroll - Beredskap i händelse av spill eller läckage 	
5c Petroleumprodukter: beläggningsarbeten			PZ A&B, SZ	<ul style="list-style-type: none"> - Anläggning för uppsamling av vägdagvatten under och efter byggskede - Utredda alternativ vägsträcka - Hastighetsbegränsning på aktuell vägsträcka - Beredskap att hantera olycka under och efter byggskede 	
6a Lagring av avfall	PZ A&B	SZ		<ul style="list-style-type: none"> - Lämplig avrinning från aktuella ytor - Tidpunkt för borttransport - Tak/övertäckning av verksamheten - Riskanalys/ kunskap om massorna - Egenkontroll - Utbildning/ kunskap - "Lås och bom" 	

4.3 Vägghållare och transportörer

Verksamhetsutövare som ansvarar för normal skötsel av vägnät samt transportörer som nyttjar vägnät inom vattenskyddsområdet till mer än bara personbilstrafik kommer att behöva ta hänsyn till några av de föreslagna vattenskyddsföreskrifterna. Nedan visas de föreskrifter som är relevanta för vägghållarens eller transportörens "kärnverksamhet" och exempel på vad de kan komma att medföra i form av villkor eller försiktighetsmått.

Tabell 2:1 – Vägghållare och transportörer, Vattenskydds-föreskrifter					
Föreskrift		Förbud	Tillstånd	Anmälan	Exempel på villkor etc.
4a	Kemikalier: Uppställning	PZ A&B	SZ		<ul style="list-style-type: none"> - Beredskap i händelse av spill eller läckage - Däcklar för att täppa till brunnar - Mängder/ämnen som hanteras - Utbildning/ god kunskap - Riskanalys för verksamheten - "Lås och bom" - Släckvattenplan - Egenkontroll - Placering på så lämplig plats som möjligt
5a	Petroleumprodukter: Hantering utan sekundärt skydd	PZ A&B, SZ			<i>Hantering med sekundärt skydd är tillåtet.</i>
5b	Petroleumprodukter: lagring av asfalt och oljegrus		PZ A&B, SZ		<ul style="list-style-type: none"> - Lämplig avrinning från aktuella ytor - Oljeavskiljare - Tak/övertäckning - Egenkontroll - Beredskap i händelse av spill eller läckage
5c	Petroleumprodukter: beläggningsarbeten			PZ A&B, SZ	<ul style="list-style-type: none"> - Anläggning för uppsamling av vägdagvatten under och efter byggskede - Utredda alternativ vägsträcka - Hastighetsbegränsning på aktuell vägsträcka - Beredskap att hantera olycka under och efter byggskede
9a	Växtskyddsmedel: Yrkesmässig spridning	PZ A&B			<ul style="list-style-type: none"> Vid ev. dispensärende; - Orsak till spridning - Typ av medel som får användas - Tidpunkt för spridning - Förhållanden vid spridning - Kantzoner mot vattendrag och sjöar - Lämplig plats för påfyllning och tvätt av utrustning - Utbildning/ god kunskap - Beredskap i händelse av spill eller läckage

4.4 Skogsbrukare

Skogsbrukare som planterar, sköter om eller avverkar skog inom vattenskyddsområdet kommer att behöva ta hänsyn till några av de föreslagna vattenskyddsföreskrifterna. Nedan visas de föreskrifter som relevanta för skogsbrukarens "kärnverksamhet" och exempel på vad de kan komma att medföra i form av villkor eller försiktighetsmått.

Tabell 3:1 – Skogsbrukare, Vattenskyddsföreskrifter					
Föreskrift		Förbud	Tillstånd	Anmälan	Exempel på villkor etc.
4a	Kemikalier: Uppställning	PZ A&B	SZ		<ul style="list-style-type: none"> - Beredskap i händelse av spill eller läckage - Mängder/ämnen som hanteras - Utbildning/ god kunskap - Riskanalys för verksamheten - "Lås och bom" - Egenkontroll - Placering på så lämplig plats som möjligt
4b	Kemikalier: Lagring utan sekundärt skydd		PZ A&B	SZ	
4c	Kemikalier: Lagring med sekundärt skydd			PZ A&B	
4d	Kemikalier: Annan hantering			PZ A&B	
5a	Petroleumprodukter: Hantering utan sekundärt skydd	PZ A&B, SZ			<i>Hantering med sekundärt skydd är tillåtet.</i>
9a	Växtskyddsmedel: Yrkesmässig spridning	PZ A&B			<ul style="list-style-type: none"> Vid ev. dispensärende; - Orsak till spridning - Typ av medel som får användas - Tidpunkt för spridning - Förhållanden vid spridning - Kantzoner mot vattendrag och sjöar - Lämplig plats för påfyllning och tvätt av utrustning - Utbildning/ god kunskap - Beredskap i händelse av spill eller läckage
9b	Växtskyddsmedel: Jord- och vattenslagning	PZ A&B			<ul style="list-style-type: none"> Vid ev. dispensärende; - Utredning av risker och alternativ hantering
10a	Avverkning av skog			PZ A&B, SZ, TZ	<ul style="list-style-type: none"> - Skogsstyrelsens rekommendationer för avverkningen blir juridiskt bindande - Ytterligare krav på försiktighet för att: <ul style="list-style-type: none"> - undvika/minska risken för/vid körskador - passage genom vattendrag - förhållanden vid avverkning - kantzoner mot vattendrag och sjöar - lämplig plats för upplag av timmer (med avseende på markskador) - utbildning/ god kunskap

4.5 Jordbrukare

Jordbrukare som odlar eller håller djur inom vattenskyddsområdet kommer att behöva ta hänsyn till flera av de föreslagna vattenskyddsföreskrifterna. Nedan visas de föreskrifter som är relevanta för jordbrukarens "kärnverksamhet" och exempel på vad de kan komma att medföra i form av villkor eller försiktighetsmått.

Tabell 4:1 – Jordbrukare, Vattenskydds-föreskrifter					
Föreskrift	Förbud	Tillstånd	Anmälan	Exempel på villkor etc.	
1a	Hållning av betesdjur	PZ A			Vid ev. dispensärende; - Utredning av risker och alternativ hantering
4a	Kemikalier: Uppställning	PZ A&B	SZ		- Beredskap i händelse av spill eller läckage
4b	Kemikalier: Lagring utan sekundärt skydd		PZ A&B	SZ	- Mängder/ämnen som hanteras - Utbildning/ god kunskap - Riskanalys för verksamheten
4c	Kemikalier: Lagring med sekundärt skydd			PZ A&B	- "Lås och bom" - Släckvattenplan
4d	Kemikalier: Annan hantering			PZ A&B	- Egenkontroll - Placering på så lämplig plats som möjligt
5a	Petroleumprodukter: Hantering utan sekundärt skydd	PZ A&B, SZ			<i>Hantering med sekundärt skydd är tillåtet.</i>
7b	Avlopp: Spridning av avloppsslam och humanurin	PZ A&B	SZ		- Innehåll i det slam som sprids - Volym som får spridas - Tidpunkt för spridning - Förhållanden vid spridning - Kantzoner mot vattendrag och sjöar - Lämplig plats för påfyllning och tvätt av utrustning - Utbildning/ god kunskap - Beredskap i händelse av spill eller läckage
8a	Naturgödsel: Lagring	PZ A&B			Vid ev. dispensärende; - Utredning av risker och alternativ hantering
8b	Naturgödsel: Yrkesmässig spridning		PZ A&B		- Innehåll i det gödsel som sprids - Volym som får spridas - Tidpunkt för spridning - Förhållanden vid spridning - Kantzoner mot vattendrag och sjöar - Lämplig plats för påfyllning och tvätt av utrustning - Utbildning/ god kunskap - Beredskap i händelse av spill eller läckage

Tabell 4:1 – Jordbrukare, Vattenskyddsföreskrifter					
Föreskrift		Förbud	Tillstånd	Anmälan	Exempel på villkor etc.
9a	Växtskyddsmedel: Yrkesmässig spridning	PZ A&B			Vid ev. dispensärende; - Orsak till spridning - Typ av medel som får användas - Tidpunkt för spridning - Förhållanden vid spridning - Kantzoner mot vattendrag och sjöar - Lämplig plats för påfyllning och tvätt av utrustning - Utbildning/ god kunskap - Beredskap i händelse av spill eller läckage - Modellering med Macro DB-modell för dosering, ämne, jordart, växtsort

4.6 Yrkesfiskare och andra yrkestrafikanter på vatten

Yrkesfiskare och andra som bedriver yrkesmässig trafik på vatten inom vattenskyddsområdet berörs in sin kärnverksamhet mycket lite av de förslagna vattenskyddsföreskrifterna. Det som möjligen kan räknas dit är hantering av kemikalier vilket kan vara aktuellt för en verksamhetsutövare som t.ex. har en egen dieseltank. Nedan visas exempel på vad detta kan komma att medföra i form av villkor eller försiktighetsmått. Observera att föreskriften om förbud mot att använda förbränningsmotor för att framföra motortrafik på sjö endast föreslås inom primär skyddszon A. Här bedöms inte yrkestrafik på vatten förekomma annat än i undantagsfall.

Tabell 5:1 – Yrkesfiskare och andra yrkestrafikanter på vatten, Vattenskyddsföreskrifter					
Föreskrift		Förbud	Tillstånd	Anmälan	Exempel på villkor etc.
4a	Kemikalier: Uppställning	PZ A&B	SZ		- Beredskap i händelse av spill eller läckage
4b	Kemikalier: Lagring utan sekundärt skydd		PZ A&B	SZ	- Mängder/ämnen som hanteras - Utbildning/ god kunskap - Riskanalys för verksamheten
4c	Kemikalier: Lagring med sekundärt skydd			PZ A&B	- "Lås och bom" - Egenkontroll
4d	Kemikalier: Annan hantering			PZ A&B	- Placering på så lämplig plats som möjligt
5a	Petroleumprodukter: Hantering utan sekundärt skydd	PZ A&B, SZ			<i>Hantering med sekundärt skydd är tillåtet.</i>

4.7 Friluftsliv/båtliv

Allmänhetens nyttjande av Bolmen som rekreationsområde är betydelsefullt och Bolmens tillstånd och vattenkvalitet är viktig för både friluftslivet och båtlivet. Det enda som tydlig berör friluftsliv/båtliv och exempel på vad detta kan komma att medföra i form av villkor eller försiktighetsmått redovisas nedan. Utöver detta kan hantering av kemikalier förekomma. I skyddsföreskrifterna regleras dock endast mängder över 250 liter vilket för normalt friluftsliv och båtliv inte bedöms tillhöra kärnverksamheten.

Tabell 6:1 – Friluftsliv/båtliv, Vattenskyddsföreskrifter					
Föreskrift	Förbud	Tillstånd	Anmälan	Exempel på villkor etc.	
2a	Motortrafik på sjö (förbränningsmotor)	PZ A			Vid ev. dispensärende; - Utredning av risker och alternativ hantering
7a	Avlopp: Utsläpp av spillvatten och processvatten		PZ A&B, SZ		- Lämplig plats för utsläpp - Lämplig teknik för att förhindra läckage

4.8 Boende

Den som "bara bor" inom vattenskyddsområdet och gör sådant som är förknippat med detta i form av ommålning av hus, skötsel av trädgård, hantering av enskilda avlopp och tvätt av bilen kommer att behöva ta hänsyn till några av de föreslagna vattenskyddsföreskrifterna. Nedan visas de föreskrifter som är relevanta i "kärnverksamheten" för en boende och exempel på vad de kan komma att medföra i form av villkor eller försiktighetsmått.

Tabell 7:1 – Boende, Vattenskyddsföreskrifter					
Föreskrift	Förbud	Tillstånd	Anmälan	Exempel på villkor etc.	
3a	Fordonstvätt	PZ A			- Utredning av risker och alternativ hantering om dispensansökan är aktuell
4a	Kemikalier: Uppställning	PZ A&B	SZ		- Beredskap i händelse av spill eller läckage
4b	Kemikalier: Lagring utan sekundärt skydd		PZ A&B	SZ	- Mängder/ämnen som hanteras - God kunskap - "Lås och bom"
4c	Kemikalier: Lagring med sekundärt skydd			PZ A&B	- Placering på så lämplig plats som möjligt - Inga golvavlopp
7a	Avlopp: Utsläpp av spillvatten och processvatten		PZ A&B, SZ		- Lämplig plats för utsläpp - Krav på reningsgrad - Teknik för att förhindra läckage

4.9 Generella föreskrifter för hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor inom vattenskyddsområde

I tabellen nedan visas de generella föreskrifter angående hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor som träder i kraft till följd av att ett vattenskyddsområde inrättas.

Observera att det endast är föreskrifterna som är specifika inom vattenskyddsområde som presenteras nedan. Den som hanterar brandfarliga vätskor och spillolja förväntas känna till de övriga regler som gäller för sådan verksamhet.

Tabell 7:2 - Generella föreskrifter

NFS 2017:5 – Brandfarliga vätskor & spilloljor, kapitel 4, Villkor inom vattenskyddsområde

Dessa föreskrifter berör den som hanterar större mängder än 250 L av brandfarliga vätskor eller spillolja.

Dessa föreskrifter gäller inte hantering som är tillståndspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) eller som prövas inom ramen för en annan tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.

Det är förbjudet att hantera brandfarliga vätskor och spilloljor inom primär och sekundär zon inom ett vattenskyddsområde såvida inte hanteringen sker med sekundärt skydd.

- **Cisterner i och ovan mark** ska ha sekundärt skydd inom vattenskyddsområde, i form av invallning som rymmer hela cisternens volym. Invallningar som rymmer flera cisterner ska rymma den största cisternens volym + 10% av den totala volymen av övriga cisterners volym.
- **Undantag** gäller för cistern och rör i pannrum eller motsvarande i bostadshus som är under regelbunden uppsikt, såvida inte tillsynsmyndigheten bestämmer annat.
- **Rörledningar** ska vara dubbelmantlade eller ha annat sekundärt skydd och får inte dras i eller under golv.
- **Det sekundära skyddet** ska vara tätt och hållbart och det ska vara utformat så att kontroll är möjlig.
- **Infoskylt** ska finnas vid påfyllningsrör med texten "vattenskyddsområde" samt följande info: Fastighetsbeteckning, Adress, Volym, Högsta fyllningsflöde, Innehåll.
- Om **vattenskyddsområdets skyddsföreskrifter** innehåller strängare krav än dessa föreskrifter gäller de kraven.
- **Övergångsbestämmelse:** cisterner och rör som installerats innan dessa föreskrifter träder i kraft (2018-07-01) och som enligt dessa föreskrifter ska ha sekundärt skydd, ska ha sekundärt skydd installerat senast 1 januari 2022.